

2.1 Senojo ir Naujojo Testamento įvaizdžiai, herojai ir siužetai

1. Susipažinkite su pagrindiniais Senojo ir Naujojo Testamento motyvais ir įvaizdžiais. Aptarkite juos. Ar šie motyvai ir įvaizdžiai jums žinomi? Galbūt atpažįstate juos iš skaitytų literatūros kūrinių ar matytų meno darbų?

Senojo Testamento bibliniai motyvai ir įvaizdžiai	Naujojo Testamento bibliniai motyvai ir įvaizdžiai
Pažadėtoji žemė – Biblijos rojaus pirmavaizdis arba prarastasis rojus.	Jordanas – upė Artimuosiuose Rytuose, įtekanti į Negyvąją jūrą. Joje Jonas Krikštytojas pakrikštijo Jėzų Kristų.
Adomo obuolys. Šis motyvas atėjo iš Biblijos istorijos, pasakojančios, kaip Adomas Edeno soduose suvalgė gabalėlį obuolio, o šis įstrigo jo gerklėje.	Golgotos kalva (gr. <i>Golgotha</i> , hebr. <i>gulgolet – kaukolė</i>) – vieta netoli Jeruzalės, kur buvo nukryžiuotas Jėzus Kristus.
Uždraustasis vaisius. Šis vaisius niekur Biblijoje nevadinamas obuoliu. Kaip tas medis, „kuris sodo viduryje“, tapo obelimi, niekas nežino. Kur kas labiau tikėtinas būtų figmedis, nes Adomas ir Ieva, paragavę uždrausto vaisiaus, prisidengė jo lapais. Obuolio motyvas į Bibliją greičiausiai bus atkeliavęs per graikų ir keltų mitus. Šios tautos obuolį laikė meilės deivės simboliu.	Erškėčių vainikas – skausmo ir patyčių simbolis krikščionybėje. Jį nupynė kareiviai ir uždėjo Jėzui Kristui ant galvos. Daugelyje kultūrų dygliuoti erškėčiai laikomi sunkumų, kliūčių ir kančios simboliu.
Dykuma religinėje literatūroje simbolizuoja sunkius, skausmingus gyvenimo kelionės aspektus. Tai perėjimo, išbandymo vieta, kurioje žmogus keičiasi: arba gerėja, arba blogėja.	Apokalipsė (gr. <i>apokalypsis – apreiškimas</i>), pagal Naujojo Testamento knygos Apreiškimas Jonui pavadinimą; pasaulio, žmonijos pabaiga. Apokalipsėmis dar vadinami literatūros ir meno kūriniai, vaizduojantys Dievo kovą su blogiu, visuotinio teismo dieną.
Dešimt Dievo įsakymų (Dekalogas). Tai taisyklės, kurias, užrašytas ant dviejų akmeninių plokščių, Dievas davė Mozei ant Sinajaus kalno.	Velykos – Viešpats prisikėlimas, krikščionių bažnyčioje viena svarbiausių švenčių.

2.1 Senojo ir Naujojo Testamento įvaizdžiai, herojai ir siužetai

2. Perskaitykite tekstą ir padiskutuokite su klasės draugais, kaip bibliniai įvaizdžiai per meną atkeliavo iki šių dienų.

Biblija, arba Šventasis Raštas, visuomet darė didelę įtaką Vakarų kultūros menui. Biblija, kaip svarbiausia krikščioniškosios kultūros dalis, ypatingai veikė žmonijos sąmonę. Šventasis Raštas visuomet buvo Dievo tautos, t. y. visos žmonijos, istorija, pasakojanti ir atskleidžianti žmogaus gyvenimo prasmę nuo pat jo sukūrimo momento. Biblijos tekstai – neišsemiamas žmonijos išminties lobynas, talpinantis archetipines patirtis, todėl savo aktualumo nepraradęs iki šių dienų.

Bibliniai siužetai dažnai, ypač viduramžių laikotarpiu, buvo naudojami dailės kūriniuose, literatūroje, teatrų pastatymuose. Ypatingą susitelkimą ties Šventojo Rašto tekstais paskatino XVI a. vykusį Liuterio reformą. Biblija buvo svarbiausia literatūra, dariusi įtaką krikščioniško meno sklaidai. Vakarų pasauliui vis labiau pasaulėjant, Biblijos reikšmė žmogaus gyvenimo įprasminimo kontekste pradėjo blėsti, tačiau jos kalba niekada neprarado aktualumo, nuolatos traukė žmogų į dialoginius santykius. Todėl ir šiuolaikiniuose literatūros kūriniuose, teatro pastatymuose bibliniai įvaizdžiai ir motyvai yra dažnai naudojami.

Pasitelkdami Biblijos vaizdinius, personažus, motyvus menininkai dažnai reflektuoja savo patirtis. Šventojo Rašto tekstas įgauna naujų perteikimo būdų, kurie pastebimai vyrauja šiuolaikiniame Lietuvos teatre. Spektakliai, kuriuose ryškūs Biblijos įvaizdžiai, pasižymi sudėtinga dramaturgine medžiaga ir aukštu meniniu lygiu.

Pagal Astą Valiukaitę „Bibliniai įvaizdžiai šiuolaikiniame Lietuvos teatre“

2.1 Senojo ir Naujojo Testamento įvaizdžiai, herojai ir siužetai

3. Teatro režisierius Oskaras Koršunovas dalijasi mintimis apie savo spektaklius „Remyga“ ir „P.S. Byla. O.K.“. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus.

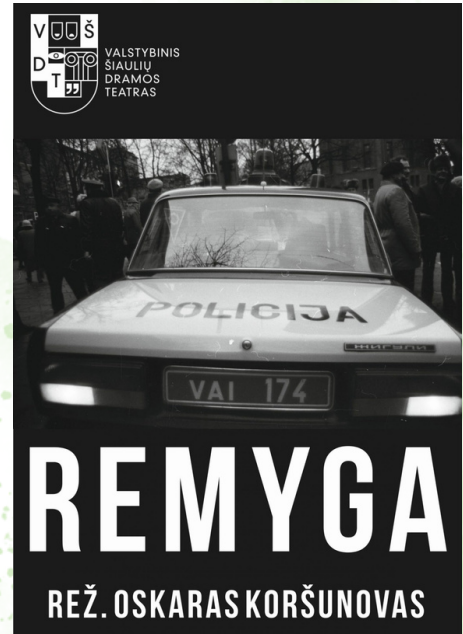
Tai, kas vyko po dainuojančios revoliucijos ir beveik visą pirmąjį dešimtmetį po nepriklausomybės paskelbimo, buvo suvokiama kaip laikinas sunkmetis. Tas laikas buvo tiesiog išbrauktas kaip nevisavertis. Jis buvo išstumtas iš mūsų atminties kaip per daug neįtikėtinas, atsidūręs už moralės ribų ir noro suvokti, kas su mumis vyko ir kas mes tuomet buvome. O menas taip iškart – čia ir dabar – negalėjo jo reflektuoti, be to, tuo metu kultūra apskritai buvo nustumta į šoną ir iki šiol vis dar sunkiai atsigauna. Mano praktikoje „Remyga“ nėra pirmas atvejis, kai turiu galimybę scenoje prisiminti ir analizuoti tą laikmetį. Su šia tema pirmiausia susidūriau 1996 metais, statydamas Sigitos Parulskio pjesę „P.S. Byla O.K.“. Beje, „Remygą“ su šiuo spektakliu sieja panašios atsiradimo aplinkybės.

Pirma gimė idėja statyti spektaklį apie Šiaulius, ir po to R. Kmitai buvo pasiūlyta parašyti pjesę. Panašiai įvyko ir su „P.S. Byla O.K.“, kur kėlėme tuo metu labai svarbius klausimus: kas gi mes esame, kas yra mūsų karta. Su tokia idėja atėjome į sceną, iš to ir gimė pati pjesė.

Tarp šių spektaklių aš matau ir daugiau paralelių. „P.S. Byla O.K.“ veikia protagonistas – Mokinys, kuris, kaip ir „Remyga“, negalėjo susitaikyti su tuo, kas vyksta, nenorėjo susitaikyti su savo istorine misija. Kaip ir „Remyga“, Mokinys leidžiasi į identiteto paiešką, jis postmodernistiškai pereina įvairias savęs suvokimo stadijas: tampa Hamletu, Edipu; kaip ir „Remygoje“, akcentuojami santykiai su tėvu ir motina, o finalinėje scenoje Mokinys įsikūnija į mitinį Izaoką. Toje scenoje išryškėja istorinės misijos tema: Abraomas neša Izaoką ant kalno, kad paaukotų jį Dievui, bet paskutinę akimirką Dievas sustabdo Abraomą ir Izaokas lieka gyvas, t. y. jis nepaaukojamas. Tuomet Mokinys, įsikūnijęs į Izaoką, iškelia retorinį klausimą, ar jis neturi jokio balso šiame Dievo ir Abraomo susitarime ir apskritai, ar visoje šioje misterijoje jis tėra pasyvi išgelbėta auka, neturinti savo valios.

Taip per šį epizodą iškeliamas mums visiems aktualus klausimas, ar mes taip pat sutinkame nedalyvauti istorinėje misijoje, ar vis dėlto turime savo balsą ir norime joje atlikti tam tikrą vaidmenį. Izaokas nesutinka su jam primestu sprendimu ir sakydamas, kad auka turi būti, nužudo savo tėvą. „Remyga“ – tokia pati laikmečio auka, nes, kaip P.S. Byloje O.K.“ sako Izaokas – auka turi būti.

Pagal Nomedą Šatkauskienę „O. Koršunovas: „Remyga“ kalba apie praeitį, o gyvenant tokiais tempais, vakar diena tampa mitine praeitimi“

Valstybinio Šiaulių dramos teatro spektaklio „Remyga“ afiša

2.1 Senojo ir Naujojo Testamento įvaizdžiai, herojai ir siužetai

Oskaras Koršunovas.

Oskaras Koršunovas gimė 1969 metais kovo 6 dieną Vilniuje. 1993 metais baigė Lietuvos muzikos akademiją (kurso vadovas Jonas Vaitkus), kur įgijo teatro režisieriaus bakalauro ir magistro diplomus.

Dar būdamas studentas pagrindinėse Lietuvos, o vėliau ir užsienio scenose pristatė trilogiją „Ten būti čia“, „Senė“, „Labas Sonia Nauji Metai“ pagal XX amžiaus rusų avangardistų Daniilo Charmsio ir Aleksandro Vedenskio kūrybą. Jau tuo metu jaunas režisierius išsiskyrė neįprasta teatrine kalba. Nors pirmieji spektakliai, įskaitant ir Sigito Parulskio „P.S. Byla O.K.“ bei Bernardo-Marie Colteso „Roberto Zucco“, gimė po tuometinio Akademinio dramos teatro stogu, jau tuomet apie juos pradėta kalbėti kaip apie atskirą organizmą, teatrą teatre. Neišvengiamai gimstančio režisieriaus teatro pradžią „pranašavo“ ir tuometiniai teatro kritikai, straipsnius pavadindavę tiesiog „Oskaro Koršunovo teatras?“ Taip gimė teatras, kuriam vardas jau buvo suteiktas.

www.okt.lt

Klausimai ir užduotys.

1. Režisierius O. Koršunovas savo tekste pamini kelis istorinius įvykius. Užsirašykite juos, pasidomėkite, kada jie vyko.
2. Kaip režisierius apibūdina pirmąjį dešimtmetį po nepriklausomybės atgavimo? Parašykite dvi detales.
3. Kuo panašios spektaklių „Remyga“ ir „P.S. Byla. O.K.“ atsiradimo istorijos?
4. Kokius klausimus O. Koršunovas kėlė spektaklyje „P.S. Byla. O.K.“?
5. Kokie pagrindiniai spektaklių „Remyga“ ir „P.S. Byla. O.K.“ veikėjai?
6. Parašykite du pagrindinių veikėjų panašumus.
7. Izaokas ir Abraomas – Biblijos personažai. Bendradarbiaudami su klasės draugais paieškokite informacijos apie juos, susipažinkite su Biblijos siužetu. Galbūt jums jau žinomas šis biblinis siužetas? Pasidalykite.
8. Biblijos istorija apie Abraomą ir Izaoką kelia ir šiais laikais aktualų klausimą. Raskite jį tekste ir užrašykite.
9. Paaiškinkite, kaip suprantate posakį „turėti savo balsą“? Pasamprotaukite. Ar tikrai visada būtina auka?
10. Ar norėdami kažką gauti, turime kažką paaukoti?

